

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு
HUMAN RIGHTS COMMISSION OF SRI LANKA

මගේ අංකය }
 எனது இல. }
 My No. }

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No. }

දිනය } 2022-11-04
 திகதி }
 Date. }

පැමිණිලිකාර පාර්ශවය :

01. කරුණු බණ්ඩාර අමරසිංහ මයා,
 ඇටර්නි බලකරු,
 රංජිත් අමරසිංහ මයා,
 නො. 653/20, 6 වන පටුමග,
 එක්සත් මාවත,
 මුල්ලේරියාව නව නගරය.

02. දේන නිලකා කුමාරි වැලිකල මිය,
 වෙනුවෙන්
 ඇටර්නි බලකරු,
 රංජිත් අමරසිංහ මයා,
 නො. 63/20, 6 වන පටුමග,
 එක්සත් මාවත,
 මුල්ලේරියාව නව නගරය.

03. නදීකා ශමලී විජේරත්න මිය,
 වෙනුවෙන්
 ඇටර්නි බලකරු,
 රංජිත් අමරසිංහ මයා,
 නො. 63/20, 6 වන පටුමග,
 එක්සත් මාවත,
 මුල්ලේරියාව නව නගරය.

වගඋත්තරකාර පාර්ශවය :

01. ඉඩම් අත් කර ගැනීමේ නිලධාරී,
 මහකොළඹ ගංවතුර පාලනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය,
 ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව,
 අංක 03, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මාවත,
 වැලිකඩ, රාජගිරිය.

- 02. සාමාන්‍යාධිකාරී,
ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව,
අංක 03, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මාවත,
වැලිකඩ, රාජගිරිය.
- 03. ප්‍රධාන තක්සේරුකරු,
තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව,
අංක 748, මරදාන පාර,
කොළඹ 10.
- 04. ජ්‍යෙෂ්ඨ තක්සේරුකරු,
බටහිර මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය,
රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව,
116/2, දෙනිවල පාර,
මහරගම.

පැමිණිලි අංක : එච්.ආර්.සී/3567/24

පැමිණිල්ලෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු :

මහකොළඹ ගංවතුර පාලනය කිරීමේ හා පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජනරජය වෙනුවෙන් පළමු වගඋත්තරකරු වන මහකොළඹ ගංවතුර පාලනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඉඩම් අත් කර ගැනීමේ නිලධාරී විසින් ඉඩම් අත්කර ගැනීමේදී පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ ද අත් කර ගන්නා ලද බව ද එම දේපළට අදාළ වන්දි මුදල් තක්සේරු කිරීමේදී තම දේපළ වන හෙට්ටිගමයා නැමැති ඉඩම සඳහා මිනුම්පති විසින් මැන සාදන ලද කො. 9681 දරණ පිඹුරේ පැමිණිලිකරුවන් හිමිකම් කියනු ලබන කොටස් තුළ ඇති පර්චස් 222ක ප්‍රමාණයට තක්සේරු කර ඇත්තේ පර්චස් 1කට රු.20,000/- බැගින් බව ද මෙම පවරා ගත් දේපළේම 33 නැමැති කොටසට අදාළ පර්චස් 36.5ක් සඳහා පර්චස් 1කට රු.13,50,000/- බැගින් මිල නියම කර වන්දි මුදල් ගෙවීම මත පැමිණිලිකරුවන්ට එක් ආකාරයකටත් එම ඉඩමේ වෙනත් කොටස් කරුවන් සඳහා තවත් ආකාරයකටත් කටයුතු කර තිබීම තුළින් තම මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වී ඇති බවට කරුණු දක්වා 2024ක් වූ අගෝස්තු මස 10 වන දින ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව හමුවේ තම පැමිණිල්ල ගොනු කර තිබේ.

01 වන පැමිණිලිකරු විසින් තවදුරටත් ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ, ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිය අනුව බත්තරමුල්ල කොස්වත්ත, තලංගම උතුර ග්‍රාමසේවා වසමේ පිහිටා ඇති හෙට්ටිගමයා නැමැති ඉඩම ප්‍රසිද්ධ නොතාරිස් ගාමිණී ජයවර්ධන මහතා විසින් ලියා සහතික කරන ලද අංක : 2990 දරණ විකුණුම්කර ඔප්පුව මඟින් 2006.11.01 දින කලාපනන්ද වල්පොල නම් අයගෙන් මිලදී ගන්නා ලද බව ද පසුව බලයලත් මිනින්දෝරු, බී.යූ.ඒ.ප්‍රනාන්දු මිනින්දෝරු මහතා විසින් මැන සාදන ලද අංක 1421^ඒ හා 2007.01.21 දිනැති පිඹුර මඟින් අත්කර 01යි රුච්03යි පර්චස් 31ක් ලෙස එහි ප්‍රමාණය තහවුරු කර ඇති බවය.

පසුව ඉහත ඉඩම තුළින් පර්චස් 10 බැගින් කොටස් 06ක් මැන සාදන ලද පිඹුරකට අනුව විකුණුම්කර ඔප්පු මගින් පර්චස් 60ක් නිත්‍යානුකූලව බැහැර කර ඇති බව ද පෙන්වා දී ඇති අතර මෙම දේපළ රජය විසින් අත් කර ගැනීමේදී මැන සාදන ලද කො.9681 දරණ පිඹුර තුළින් එකී කොටස් මොනවාද යන්න පැහැදිලිව දක්වා ඇති බවය. ඒ අනුව මිනුම්පතිගේ කො.9681 දරණ පිඹුර තුළින් එකී කොටස් පෙන්වුම් කර ඇති ආකාරය පහත පරිදි බව පැමිණිල්ලට අනුව දක්වා තිබේ.

මිනුම්පති විසින් මනින ලද කො. 9681 පිඹුරේ ඉහත අංක වල අයිතිකරුවන් සහ ඔවුන්ගේ හිමිකම් පහතින් දැක්වේ				
	ඔප්පු අංකය	කැබලි අංකය	අයිතිකරුගේ නම	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
01	3183	10	නිලුකා කුමාරි වැලිකල	0.0270
02	111	41	දයාන් කුසල් විජේසිංහ	0.0272
03	3100	39	ඩනුෂි වාලුකා ජයකොඩි	0.0271
04	318	38	ඉනෝකා අල්විස්	0.0263
05	3668	40	ශමලී විජේරත්න	0.0262
06		36	කනගසිංහම් ශාන්තිර කුමාර	0.0268
07	2990	42	තරිඳු බංඩාර අමරසිංහ	0.5637

ඒ අනුව කො.9681 පිඹුරේ 35 සහ 37 ලෙස කොටස් දෙකක් දක්වා ඇත. එකී කොටස් ඉහත සඳහන් සියළු දෙනාටම ඉඩම්වලට පිවිසෙන මාර්ග ලෙස පොදු ඉඩම් කැබලි දෙකක් ලෙස දක්වා ඇත. එකී අංක 35 දරණ කොටස හෙක්ටයාර 0.0612 ලෙස ද 37 කොටස හෙක්ටයාර 0.0190ක් ලෙස ද දක්වා ඇත. ඒ අනුව 35 සහ 37 දරණ කොටස් ඉහත නම් සඳහන් සියළුදෙනාටම පොදු මාර්ග ලෙස දක්වා ඇත. වන්දි ගෙවීමේදී එම කොටස් වලට අදාළ මුදල් සමානව එකී සියළුදෙනාට බෙදී යා යුතුව ඇති බව දක්වා ඇත.

පැමිණිලිකරුවන්ට අයත් ඉහත කී දේපළ සමඟ අවට පිහිටි කුඹුරු ඉඩම් සහිත මුළු දේපළ අක්කර 14ක් පමණ එලෙස මහ කොළඹ ගංවතුර පාලනය කිරීමේ හා පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2012.03.15 දින ඉඩම් අත් කර ගැනීමේ පනතේ 460 වන පරිච්ඡේදයේ 2 වන වගන්තිය යටතේ ගැසට් ගත කර ඇති අතර; ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 38 වන වගන්තිය (ආ) අතුරු විධාන ආඥාව 2013 නොවැම්බර් 22 දින ගැසට් ගත කර ඉඩම් ඇමතිතුමා විසින් නිකුත් කර ඇති බව පැමිණිල්ලෙන් දක්වා ඇත.

මිනුම්පති විසින් රජය වෙනුවෙන් මෙම ප්‍රදේශයෙන් අත් කර ගන්නා ලද මුළු දේපළම 2007.06.28 වන දින මැන තම අංක කො.9681 දරණ පිඹුරේ ඉඩම් කැබලි 58ක් ලෙස දක්වා ඇති බව ද ප්‍රකාශ කර තිබේ.

පැමිණිලිකරුවන් විසින් වැඩිදුරටත් කියා සිටින්නේ, 2012.03.15 වන දින පවරා ගත් මෙම දේපළ තුළට ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව විසින් ඔවුන්ගේ බැංකෝ යන්ත්‍ර හා වෙනත් යන්ත්‍රෝපකරණ යොදවා 2013 සහ 2014 යන වර්ෂ වල ඇළ මාර්ග කපමින් දේපළට පිවිසෙන සියළු මාර්ග ඉවත් කරමින් එකී ඇළ මාර්ග වරින් වර පුළුල් කරමින් දේපළ වටා අගලක් කපා එකී කපා ඉවත් කරන ලද පස් හා මඩ පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ තුළට දැමීමෙන් ජලය සමඟ මිශ්‍ර වී වගුරු බිම් ලෙස පෙනෙන්නට වූ බවය. තවද එම යන්ත්‍රෝපකරණ මෙම ඉඩම් වල එහා මෙහා ගමන් කිරීමෙන් එතෙක්

දේපළ වල වගා කර තිබූ ගොඩ බෝග වගා සියල්ල විනාශ වී ඇළ මාර්ග තුළ තිබූ මඩ ඉඩම් තුළට දැමීම තුළින් එකම වගුරු බිමක් සේ පෙනෙන්නට වූ බවය.

තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2014.02.18 වන දින එම දේපලේ ස්වභාවය සොයා බලා තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාවක් පිළියෙල කළ බව දක්වා තිබූ බවද එහෙත් 2013 සහ 2014 යන වර්ෂවල දින ගණනාවක් මෙම ඉඩම් යන්ත්‍රෝපකරණ යොදා ඇළ මාර්ග සකස් කරමින් තිබෙන අවස්ථාවේ තත්ත්ව වාර්තාවක් ගැනීමට එම ඉඩම් තුළට යාමේ හැකියාවක් නොතිබියහැකි බව පැමිණිල්ලෙන් දක්වා තිබේ. එමෙන්ම මෙම ඉඩම් යන්ත්‍රෝපකරණ යොදා ඇළ මාර්ග තැනීමේදී ඉඩම් හිමියන් විසින් 2013 වසරේ ද 2014 වසරේ ද විවිධ අවස්ථා වලදී ඉඩම් කැපීමට එරෙහිව විවිධ උද්ඝෝෂණ සිදු කරන ලද බව එකී උද්ඝෝෂණ පිළිබඳ වර්ෂ 2014ක් වූ ඔක්තෝම්බර් මස 16 වන දින ප්‍රසිද්ධ නාලිකාවක් වන සිරස මාධ්‍ය ජාලයේ ප්‍රචාරණ විකාශය තුළින් විකාශය කරන ලද බව ද එම අවස්ථාවේ ලබාගන්නා ලද ඡායාරූප දින සහිතව සටහන් වී ඇති ආකාරයටම පැමිණිල්ල සමඟ ඉදිරිපත් කර ඇති බව දක්වා තිබේ. ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ සාමාන්‍යාධිකාරී, ඉංජිනේරු, ශ්‍රීමතී සේනාධිර මහත්මිය වෙතින් කරන ලද විමසීමකදී 2024.02.15 දින තම අංක : එල්ඒ/209/4 VOL vii දරණ ලිපියෙන් 2013/2014 වර්ෂවල මෙම ඉඩම්වල ඇළ මාර්ග කපන ලද බවට පිළිගෙන පැමිණිලිකරුවන් වෙත ඉහත ආකාරයට ඒ බව දන්වමින් ඇළ මාර්ග කැපීම තහවුරු කර ලිඛිතව දන්වා සිටි බව ප්‍රකාශ කර සිටී.

පැමිණිලිකරුවන් කියා සිටින්නේ, තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හෙට්ටිගමයා කුඹුර නැමැති දේපළට අදාළව තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාවක් සකස් කළ බව ඔවුන් නොදන්නා බව ද එවැනි තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාවක් කරන අවස්ථාවක් පිළිබඳ දන්වා සහභාගී වන ලෙස හෝ කරන ලද දැනුම්දීමක් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඔවුන් වෙත ලබාදී නැති බවය. එමෙන්ම ඔවුන් විසින් කරන ලද සොයා බැලීමේදී හෙට්ටිගමයා කුඹුර නැමැති දේපළට අදාළව සකසන ලද තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාවක් නොමැති බවට කරුණු අනාවරණය වී ඇති බව ද ප්‍රකාශ කර සිටී.

පැමිණිලිකරුවන් කියා සිටින්නේ, මෙම දේපළ ඔවුන් විසින් මිලදී ගැනීමටත් පෙර සිට ගොඩ බෝග වගා කර තිබූ බව ද මාලඹේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ සුපරීක්ෂණ කමිටුව විසින් කරන ලද පරීක්ෂණයකින් අනතුරුව 2010.07.07 දිනැති එකී කමිටුවේ නිර්දේශය තුළින් දක්වා ඇත්තේ මෙම ඉඩම වසර 25කට පෙර සිටම ගොඩ ඉඩමක් ලෙස පැවතී ඇති බව ද එය ගොඩ බෝග වගා කර තිබෙන එකක් බව ද කුඹුරක් ලෙස නැවත යථාවත් කළ නොහැකි එකක් බව ද ගොඩ ඉඩමක් ලෙස නිර්දේශ කරන බවය.

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් මෙම දේපළෙහි ස්වභාවය පිළිබඳව හා ඉහත කී සුපරීක්ෂණ කමිටු වාර්තාවේ නිර්දේශ ද සැලකිල්ලට ගෙන 2019.07.19 දින තම අංක : 7/11/24/CO/3502 දරණ සහතිකය නිකුත් කර ඇති බව ද ප්‍රකාශ කර තිබේ. එමෙන්ම ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් මෙම ඉඩම ගොඩ ඉඩම් නාමලේඛනයට ඇතුළත් කිරීමට අනුමැතිය ලබාදී ඇත්තේ 2010.07.07 දිනැති සුපරීක්ෂණ කමිටුවේ වාර්තා හා නිර්දේශ මත බව දක්වා තිබේ.

පැමිණිලිකරුවන් කියා සිටින්නේ, මැනුම්පතිගේ කො 9681 දරණ පෙර කී පිඹුරේ 42, 10, 41, 39,38, 40 දරණ කොටස් සියල්ලටම ඉහත කී ගොවිජන සේවා සහතික තුළින් ගොඩ ඉඩම් ලෙසට අනුමැතිය ලැබී තිබියදී මහරගම තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ තක්සේරු නිලධාරීන් විසින් තක්සේරුව ලබාදී ඇත්තේ පර්චස් එකක් සඳහා රු.20,000/- ක් වූ අවම තක්සේරුවක් බව ය. පැමිණිලිකරු ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ, එහෙත් මෙම දේපළෙහිම කැබලි අංක 33 දරණ කොටසේ පිහිටි පර්චස් 35.6ක් වෙනුවෙන්

එක් පර්වසයකට රු.1,350,000.00ක් ගෙවීම සිදු කර ඇත්තේ, එකී 33 දරණ කොටසට හෙට්ටිගමයා කුඹුර ලෙස තිබියදී හා ගොවිජන සංවර්ධන කාර්යාලයේ සහතික කිසිවක් නොලබා තිබියදී බවය. එනම්, එය කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස එම ඉඩමට අදාළ උපලේඛනයේ දක්වා තිබියදී එවැනි තක්සේරුවක් ලබාදී ඇත්ත්, පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ ගොඩ ඉඩමක් ලෙස නිර්දේශ වී තිබියදී ඊට අදාළ ලේඛන වෙත නිසි අවධානය යොමු කිරීමකින් තොරව පැමිණිලිකරුවන්ගේ ඉඩම තක්සේරු කර ඇති බවය. එමෙන්ම මේ සම්බන්ධව සියළුම වගඋත්තරකරුවන් වෙත දිගින් දිගටම කරන ලද ඉල්ලීම් හා අභියාචනා නොසලකා හැරීමෙන් හෝ නිසි සැලකිල්ලක් නොදක්වා තිබීමෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් යටතේ 12(1) ව්‍යවස්ථාව උල්ලංඝනය වී ඇති බව දක්වා තම පැමිණිල්ල විභාග කර ඉල්ලා ඇති සහන ලබාදෙන ලෙස ප්‍රකාශ කර තිබේ.

වගඋත්තරකරුවන්ගේ කරුණු දැක්වීම :

01 වන සහ 02 දෙවන වගඋත්තරකරුවන් වෙනුවෙන් මහකොළඹ ගංවතුර පාලන ව්‍යාපෘතියේ නිලධාරී, එච්.තිලකවර්ධන මහතාගේ අත්සනින් යුතු වාර්තාව 2025.01.03 දින තම අංක GCF/ATH/KD/21/LR යටතේ ලබා දී ඇත. ඉන් දක්වා ඇත්තේ මෙම ඉඩම් අත්පත් කර ගන්නා ලද්දේ මහකොළඹ ගංවතුර පාලනය හා පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ පාර්ලිමේන්තු වැව ඉස්මත්තේ ජල රැඳවුම් ප්‍රදේශය සකස් කිරීම සඳහා බවය.

ඒ අනුව 2012.03.15 දින ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ වූ දැන්වීම 2012.03.15 දින නිකුත් කළ බව ද 2013.06.04 දින මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඊට අදාළ ප්‍රගමන අනුරේඛන සකස් කළ බව ද දක්වා තිබේ. එමෙන්ම 2017.06.20 දින මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පිළියෙල කරන ලද අංක : කො: 9681 දරණ පිඹුර සකස් කර ඇති බව දක්වා තිබේ.

අත්පත් කර ගන්නා ලද දේපළ වෙනුවෙන් තක්සේරු වාර්තාවක් ලබාගැනීමට තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට ලේඛන යොමු කිරීමෙන් පසු තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව තම අංක : CD/LA/6177 හා 2023.10.31 දිනැති තක්සේරු වාර්තාව ලබාදීමෙන් අනතුරුව පැමිණිලිකරුවන් ඉන් අතෘප්තිමත්ව තක්සේරුව සංශෝධනය කර දෙන ලෙස 2023.11.05 දින ඉල්ලීමක් කළ බව ද පසුව එකී ඉල්ලීම තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට මෙම 01 සහ 02 වගඋත්තරකරුවන් විසින් යොමු කළ බව ද දක්වා තිබේ. මෙහිදී වගඋත්තරකරුවන් විසින් තම වාර්තාවෙන් දක්වා ඇත්තේ හඳුනා ගන්නා ලද විශේෂ කරුණු දෙකක් වෙත ඔවුන්ගේ අවධානය යොමු කළ බවයි. එනම්,

- * ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කළ 2010.07.07 දිනැති 4/2009 දරණ වක්‍රලේඛය හා සුපරීක්ෂණ කමිටු වාර්තා අනුව ද ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් නිකුත් කර ඇති අංක: 7/11/24/CO/3502 හා 2019.07.19 දිනැති ලේඛනය අනුව ද 2023.06.23 දිනැති කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ වූ ලේඛනය (ගොඩ ඉඩම් ලේඛන) අනුවත් පැමිණිලිකරුවන්ගෙන් රජයට අත් කර ගත් ඉඩම් ගොඩ ඉඩම් ලෙස තීරණය කර වන්දි තක්සේරු කර ගොඩ ඉඩමක් සේ සලකා බලා තක්සේරුව සිදු කර දෙන ලෙස කරනු ලබන ඉල්ලීම ද,

* මු.පි.කො. 9681 දරණ මෙම පිඹුරේම කැබලි අංක 33 සඳහා හිමිකම් කියන ලද කනගස්හම් සන්තිර කුමාර මහතා හා සන්තිරකුමාර් ජයසිනි මිය විසින් හිමිකම් පාන දේපළ කොටස සඳහා වන්දි තක්සේරු කිරීමේදී පර්චස් 1ක් සඳහා රු.1,350,000/-කට ආසන්න වන්දි මුදලක් ගෙවා ඇති බැවින් පැමිණිලිකරුවන්ගේ ඉඩම් කොටස් ද ගොඩ ඉඩම් බැවින් එකී ඉඩම් කොටස් වලට අදාළව ඉල්ලා ඇති තක්සේරුව ලබාදෙන ලෙස කරනු ලබන ඉල්ලීම ද වේ.

ඒ අනුව වගඋත්තරකරුවන් විසින් හඳුනා ගන්නා ලද ඉහත කී කරුණු දෙක වෙත අවධානය යොමු කළ පසු තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් එවන ලද CD/LA/6177 හා 2023.12.28 දිනැති ලිපියෙන් ඉඩම් වල භුක්තිය භාර ගැනීම සිදු කළ 2014.02.18 දිනට එම දේපළේ ස්වභාවය පිළිබඳ තත්ත්ව වාර්තාවක් පිළියෙල කර පසුව ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 7 වන වගන්තිය යටතේ වන්දි පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා නිවේදන නිකුත් කළ 2017.08.28 දින පදනම් කරගෙන වන්දි තීරණය සිදු කළ බව ද මෙම දේපළ තක්සේරු කිරීම පනතේ විධිවිධාන අනුව භුක්තිය භාර ගන්නා අවස්ථාවේ පැවති භෞතික හා නිත්‍යානුකූල තත්ත්වය සලකා බලා සිදු කර ඇති බැවින් අදාළ තක්සේරු වාර්තා සංශෝධනය කළ නොහැකි බව දන්වා ඇත.

ඉහත වාර්තාව ලබාදී වගඋත්තරකරු විසින් එහි අවධානය යොමු කළ යුතු ප්‍රධාන හා වැදගත් තීරය විශේෂයෙන් සලකුණු කර ඇති අතර එය “2014.02.18 දිනට එම දේපළේ ස්වභාවය පිළිබඳව තත්ත්ව වාර්තාවක් පිළියෙල කර ඇති බවත් භුක්තිය භාර ගන්නා අවස්ථාවේ පැවති භෞතික තත්ත්වය හා නිත්‍යානුකූල අයිතිය සලකා” ලෙස තම වාර්තාවේ විශේෂයෙන් වෙන් කර දක්වා සලකුණු කර තිබේ.

කඩුවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් 2025.01.02 දිනැති තම වාර්තාව අංක: කඩු/ඉඩම්/04/පහත්බිම්/ගෙවීම් යටතේ කොමිෂන් සභාවට ලබා දී ඇති අතර ඉන් දක්වා ඇත්තේ, ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ කටයුතු මහකොළඹ ගංවතුර පාලන ව්‍යාපෘතිය මඟින් සිදු කරන ලද බැවින් ඊට අදාළ ගොනු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ නොමැති බව ද ඉදිරි විමසීම් එකී ව්‍යාපෘතිය මඟින් සිදු කළයුතු බව ද කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත කළ දැන්වීම් එකී ව්‍යාපෘතිය වෙත ලබාදෙන ලද බවය.

04 වන වගඋත්තරකරු විසින් තම කරුණු ඇතුළත් වාර්තාව 2025.01.07 දින කොමිෂන් සභාවට ලබාදී ඇති අතර එහි දක්වා ඇත්තේ පැමිණිලිකරුවන්ගේ ඉල්ලීම් වලට අදාළව කරුණු සලකා බලන ලද බවය. ඒ අනුව ඉහත කී ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඉඩම් අත් කරගැනීමේ පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමෙන් පසු වන්දි ගණනය කිරීම ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ විධිවිධාන අනුව සිදු කළ බවය. මිනුම්පතීගේ පිඹුරු අංක : කො.9681 හි සඳහන් ඉහත කී බිම් කොටස් සඳහා 2013.11.22 හා 2014.02.18 දින යන දිනයන්හි දී සකසන ලද තත්ත්ව වාර්තාව පදනම් කරගෙන තක්සේරුව ගණනය කළ බවය. එය 2017.08.28 දිනයට අදාළව වෙළෙඳ වටිනාකම බලා තක්සේරු කළ බවය. ඒ අනුව අදාළ දිනට වෙළෙඳ වටිනාකම ගණනය කරනු ලබන්නේ ඉඩම් සඳහා සකස් කරනු ලබන ප්‍රගමන අනුරේඛනය, මූලික පිඹුර සහ තත්ත්ව වාර්තාව මූලික කරගනිමින් බව දක්වා තිබේ. ඒ අනුව ඉහත කී ලේඛන තුළ මෙම පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ විස්තර කර ඇත්තේ අත්හරින ලද කුඹුර/වගුරු බිම් වශයෙන් බැවින් එම ලේඛන පදනම් කරගෙන පැමිණිලිකරුවන්ගේ ඉඩම්වලට වගුරු ඉඩම් සඳහා වූ බාණ්ඩය යටතේ වන්දි තීරණය කළ බවය.

එමෙන්ම මෙම පැමිණිල්ලේ සඳහන් කැබලි අංක:33 යන කැබැල්ලට ගෙවන ලද වන්දි මුදල පැමිණිලිකරුවන්ගේ බිම් කොටසට අදාළව ගෙවන ලද වන්දි මුදලට වඩා ඉහළ අගයක් ගන්නා බව පෙන්වා දෙමින් පැමිණිලිකරුවන් කියා සිටින කාරණාවට අනුව දක්වා ඇත්තේ තත්ත්ව වාර්තා අනුව ගොඩ ඉඩමක් ලෙස දක්වා තිබීම පදනම් කරගෙන ඊට අදාළ ගෙවීම් සිදු කළ බවය. තවද පැමිණිලිකරුවන් විසින් ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ නිලධාරියාට ඉදිරිපත් කර ඇති අභියාචනා තක්සේරු

දෙපාර්තමේන්තුවට ලද පසු නැවත සලකා බැලීමේදී විශේෂයෙන් සලකා බලන ලද කාරණාවක් වන්නේ තත්ත්ව වාර්තාව සකස් කිරීමේ දිනට පෙර එකී ඉඩම් යම් සංවර්ධනයකට ලක් කර තිබේද යන්න සොයා බලන ලද බවය. එහෙත් 01 සහ 02 වගඋත්තරකාර ආයතන විසින් එවැනි සංවර්ධනය කිරීමක් සඳහා අවසර ලබාදී නොමැති බව ද ඉඩම් සංවර්ධනයක් සිදු නොකළ බව ද දක්වා තිබීම නිසා ඉහත පරිදි වන්දි තක්සේරු කිරීමේ තීරණය ගත් බවය. වන්දි පරීක්ෂණ කටයුතු 2017.08.28 දින පදනම් කරගෙන සිදු කළ බව ද වැඩිදුරටත් දක්වා තිබේ.

පරීක්ෂණයේදී අනාවරණය කරගත් කරුණු :

පැමිණිලිකරුවන් සහ වගඋත්තරකරුවන් කැඳවා පරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කරන අවස්ථාවලදී දෙපාර්ශවය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද කරුණු පහත පරිදි වේ.

2024.10.16 වන දින පරීක්ෂණ අවස්ථාවට පලවන සහ 03 වන වගඋත්තරකරුවන් ඉදිරිපත්ව සිටි අතර පැමිණිලිකරුවන් විසින් තම පැමිණිල්ලේ සඳහන් කරුණු පිළිබඳව දීර්ඝ වශයෙන් වාචික දේශන ඉදිරිපත් කරමින් කරුණු දක්වා සිටි අතර වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ, තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාව අනුව උපලේඛන ගත දේපළේ පිහිටි ඉඩම් වගුරු බිම් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් සාධාරණ තක්සේරුවක් සිදු කර නොමැති බවය. එමෙන්ම මිනුම්පතියේ කො. 9681 දරණ පිඹුරේ පැමිණිලිකරුවන් හිමිකම් කියනු ලබන කොටස් වලට අදාළව පර්චසයක් සඳහා රු.20,000ක් පමණ තක්සේරු කර තිබීමෙන් ද එම දේපළේම හිමිකම් පෑ අංක 33 දරණ කොටසේ පර්චසයකට රු.1,350,000.00ක් ලෙස තක්සේරු කර තිබීමක් මත පැමිණිලිකරුවන්ට පමණක් වෙනස්කොට සලකා නීතිය ඉදිරියේ ඇති සමානාත්මතාවය අයිතිවාසිකම උල්ලංඝනය කළ බවය. එසේම එම 33 දරණ බිම් කොටස සඳහා තත්ත්ව වාර්තාව සකස් කිරීමේදී ගොඩ ඉඩමක් බවට වාර්තා කර ඒ අනුව ගෙවීම් කටයුතු සිදු කර ඇති බවය. එම උපලේඛනගත දේපළෙහිම පිහිටි පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ කුඹුරු ඉඩම්/වගුරුබිම් ලෙස දක්වා තිබීම මත අසාධාරණ ලෙස තක්සේරුව සිදු කර ඇති බව ද පැමිණිල්ලෙන් දක්වා තිබේ.

මෙම අවස්ථාවේ වගඋත්තරකරුවන් වෙතින් විමසා සිටින්නේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාව සකස් කිරීමට පෙර පැමිණිලිකරුවන්ට තම දේපළ ඉදිරියට පැමිණීමට දන්වා සිටින්නේද යන්නය. මෙහිදී ඔවුන් විසින් එසේ දන්වා සිටි බව ප්‍රකාශ කළ ද පැමිණිලිකරුවන් දන්වා සිටින්නේ එවැනි දැන්වීමක් ඔවුන්ට නොලද බවය. නමුත් වගඋත්තරකරුවන් විසින් පැමිණිලිකරුවන්ට පැමිණීමට දන්වා තිබූ බව සනාථ කිරීමට ලේඛනමය සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් විය.

2025.01.08 දින ද වගඋත්තරකරුවන් කැඳවා කරන ලද පරීක්ෂණයේදී වාචික දේශන සඳහා ඉඩ ලබාදෙන අතර වැඩිමනත් ලේඛන වගඋත්තරකරුවන් විසින් ගොනුවට ඇතුළත් කරන ලදී. දෙපාර්ශවය විසින්ම තම තමන් දැක්විය යුතු කරුණු ලිඛිතව ලබාදී ඇති බැවින් එකී කරුණු වෙත අවධානය යොමු කිරීමට යටත්ව පරීක්ෂණය අවසන් කරන ලදී. පැමිණිලිකරුවන් විසින් අංක 01 සිට 28 දක්වා පැමිණිල්ල සමඟ ඉදිරිපත් කර ඇති ලේඛන පිළිබඳ වගඋත්තරකරුවන් විසින් වෙන් වෙන්ව විරෝධතාවයක් දක්වා නොමැති බව ද වගඋත්තරකරුවන් විසින් තම කරුණු දැක්වීම ඔවුන්ගේ ලේඛනමය කරුණු අදාළ කර ගනිමින් ඉදිරිපත් කරන ලද බව ද පෙනී යන ලදී.

නිරීක්ෂණ හා නිගමන :

පැමිණිලිකරුවන් විසින් වන්දි සඳහා හිමිකම් කියනු ලබන දේපළ ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික හිමිකම හා භුක්තිය යටතේ තිබී පසුව රජය විසින් අත් කර ගන්නා ලද දේපළක් බව සනාථ වේ. එම දේපළ පිහිටා ඇත්තේ බත්තරමුල්ල, කොස්වත්ත, තලංගම උතුර, ප්‍රදේශයේ බව ද එය හෙට්ටිගමයා කුඹුර ලෙස උපලේඛන තුළ පවතින බව ද අදාළ හිමිකම් ලේඛනයන්හි දැක්වේ. එකී දේපළ වලට අයත් හිමිකම පැමිණිලිකරුවන්ට ලැබී ඇත්තේ 2006.11.01 දින ප්‍රසිද්ධ නොකාරිස් පී.ඒ.ගාමිණී ජයවර්ධන මහතා විසින් ලියා සහතික කරන ලද අංක 2990 දරණ විකුණුම්කර ඔප්පුව මත හා පසුව වෙනත් නොකාරිස්වරුන් මගින් සකස් කර ගන්නා ලද ඔප්පු මගින් බව තහවුරු කර තිබේ. එකී උපලේඛන ගත දේපළ 2007.01.21 දින බලයලත් මිනින්දෝරු බී.යූ.එස්.ප්‍රනාන්දු මහතා විසින් මැන සාදන ලද අංක: 1421 ඒ දරණ පිඹුරේ ප්‍රමාණය ලෙස දක්වා ඇත්තේ අක්කර 01යි රූඩ් 03යි පර්චස් 31ක් හෙවත් හෙක්ටයාර: 0.7857.66 ලෙස ය.

පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ රජය විසින් අත්පත් කර ගැනීමෙන් අනතුරුව මිනුම්පති විසින් මැන සාදන ලද 2017.06.28 දිනැති අංක කො. 9681 පිඹුරේ කැබලි අංක 42, 10, 41, 39,38, 40 සහ 36 ලෙස පැමිණිලිකරුවන්ගේ බිම් කොටස් අන්තර්ගතව ඇති බව ද එහි 35 සහ 37 යනු ප්‍රවේශ මාර්ග වලට අදාළ කොටස් ද වන බව නිරීක්ෂණය වේ. එමෙන්ම මෙම බිම් කොටස් සම්බන්ධව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ සුපරීක්ෂණ කමිටුව විසින් කරුණු සොයා බලා වාර්තා කර ඇත්තේ වසර 25ක පමණ පෙර කාලයක සිට ඉඩමේ පැවති ස්වභාවය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කර බලන ලද බව ද මෙම දේපළ ගොඩ ඉඩමක් සේ සලකා කටයුතු කිරීමට නිර්දේශ කරන ලද බවද ය. එහෙත් කැබලි අංක 33 දරණ බිම් කොටස ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ කිසිදු සහතිකයක් නොලද බිම් කොටසක් බව ද නිරීක්ෂණය වී තිබේ. නමුත් කරන ලද පරීක්ෂණ කටයුතු අනුව අනාවරණය වී ඇත්තේ තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාවක් සකස් කළ බවට වගඋත්තරකරුවන් ප්‍රකාශ කරමින් අංක:33 දරණ බිම් කොටස සම්බන්ධව ගොඩ ඉඩමක් සේ සලකා කටයුතු කර පර්චසයකට රු.1,350,000.00ක මුදලක් ලබාදෙන ලද බවය. එහෙත් පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළට අදාළව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ සුපරීක්ෂණ කමිටු වාර්තාව තුළින් ගොඩ ඉඩමක් බවට ලිඛිතව දන්වා තිබියදී හා වසර 25කට වඩා වැඩි කාලයක සිට ගොඩ ඉඩමක් ලෙස පැවති බවද ගොඩ බෝග වගා කර ඇති බව ද නිර්දේශ කර තිබියදී එසේ මෙම ඉඩම ගොඩ ඉඩමක් ලෙස ගොවි ජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් සහතික කර තිබියදී එකී ලේඛන වෙත අවධානය යොමු නොකර වගුරු බිමක් හෝ කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස තීරණය කර වන්දි තක්සේරු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ. එහෙත් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ පරීක්ෂණ කටයුතු අවසන් වනතුරු තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙම ජර්ශනගත දේපළට අදාළව සකස් කරන ලද තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කර නැත. පරීක්ෂණ කටයුතු අවසන් වන මොහොත දක්වා තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාව අදාළ වන්නේ බෙලිඅත්තේ කුඹුර නම් දේපළකට අදාළව බව ද එහි හිමිකරු සමරවීර නම් අයෙකු වන අතර ඔහු මෙම පැමිණිල්ලට කිසිදු අදාළත්වයක් නොමැති අයෙකු බව ද මෙම ඉදිරිපත් කර ඇති තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාව වෙනත් ඉඩමක් සම්බන්ධව පවතින තත්ත්ව වාර්තාවක් බව නිරීක්ෂණය වේ. නමුත් වගඋත්තරකරුවන් විසින් වන්දි තක්සේරු කිරීමට පෙර යම් දේපළකට අදාළ ඔප්පුවේ උපලේඛනය වෙත අවධානය යොමු කරන ලද්දේ නම් දේපළක ස්වභාවය පිළිබඳව පැහැදිලිව කරුණු අනාවරණය කරගත හැකිව තිබියදී අංක 33 දරණ බිම් කොටසේ උපලේඛනය වෙත අවධානය යොමු කර නොමැති අතර එලෙස අවධානය යොමු කරන ලද්දේ නම් එය හෙට්ටිගමයා කුඹුර ලෙස නම් කර තිබෙන බව

හඳුනාගත හැකිවන බව පෙන්වා දිය යුතුය. මෙම අංක 33 දරණ බිම් කොටසේ උපලේඛනය වෙත අවධානය යොමු කර බැලීමකින් තොරව කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස තිබියදී පවා වඩා ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් තක්සේරුවක් ගෙවා ඇති බව තහවුරු වී තිබේ. පැමිණිලිකරු පරීක්ෂණ අවස්ථා වලදී කියා සිටින ලද කාරණාවක් වන්නේ 2013 වසරේ ඉහත කී 33 කැබැල්ල ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ සංස්ථාව විසින් සම්පූර්ණයෙන් කපා ඉවත් කර තිබෙන බව පැහැදිලිව පෙන්වා තිබියදී එය ගොඩ ඉඩමක් බව දැන්වීමට තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තාවක් සකස් කරන ලද්දේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව ගැටළුවක් මතු වන බවය.

තවද යම් ඉඩමක් කුඹුරු ඉඩමක්ද ගොඩ ඉඩමක් ද යන්න පිළිබඳව තීරණය කිරීමේ බලතල ඇත්තේ ගොවිජන සංවර්ධන පනත ප්‍රකාරව ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්ට පමණි. එයට එරෙහිව කටයුතු කරමින් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් යම් ඉඩමක් කුඹුරු ඉඩමක් ද වගුරු බිමක්ද යන්න තීරණය කිරීම මෙම ගැටළුව ඇතිවීමට හේතුවක් වී ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

එමෙන්ම භුක්තිය භාර ගැනීමට ද පෙර සිටම ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ සංස්ථාව විසින් බැකෝ යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ යොදා පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ වටා විශාල අගල් කපා ඉන් ඉවත්වන පස් ඉඩම් තුළට ගොඩ ගසා ඇති බවද එකී යන්ත්‍රෝපකරණ දේපළ හරහා ගමන් කරමින් දිගින් දිගටම ඇළ මාර්ග කැපීමෙන් පැවති ගොඩ බෝග වගා සමඟ භූමිය මඩ සහිත භූමියක් බවට පත්ව ඇති බව ද ඉදිරිපත් කරන කරුණු අනුව පෙනී යන අතර එම අවස්ථාවේම දිනය සටහන් වන ආකාරයට ගන්නා ලද ඡායාරූප මඟින් ඒ බව පැමිණිලිකරුවන් පරීක්ෂණ අවස්ථාවේදී ඉදිරිපත් කර තහවුරු කර තිබෙන බව නිරීක්ෂණය වේ. එමෙන්ම එම අවස්ථාවේ ඔවුන් විසින් දක්වන ලද උද්දේශන සහිත වූ විරෝධතාවය ප්‍රසිද්ධ මාධ්‍යය ජාලයක් වන සිරස මාධ්‍ය ජාලය ඔස්සේ ප්‍රවෘත්තියක් ලෙස විකාශනය වී ඇති බව ද පැමිණිලිකරුවන් පෙන්වා දී ඇති අතර එය නිරීක්ෂණය කිරීමේදී එම අවස්ථාවේදීම පැමිණිලිකරුවන් තම විරෝධතාවය ප්‍රකාශ කර ඇති බව සනාථ වේ. නමුත් මෙම දේපළ නිත්‍යානුකූලව භුක්තිය භාර ගැනීමට පෙර එසේ අලාභානී සිදු කිරීම තුළින් ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 58 වගන්තිය ප්‍රකාරව අපරාධමය වරදක් සංස්ථාපනය කරන බව ද පෙනී යන අතර එය එකී පනත තුළින් දක්වා ඇති ව්‍යවස්ථාපිත නීති තත්ත්වය වේ.

පැමිණිලිකරුවන් විසින් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට අභියාචනා ඉදිරිපත් කළ පසු තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එකී අභියාචනා සලකා බැලීමට පෙර ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ සංස්ථාව වෙතින් මෙම දේපළ තුළ එවැනි ආකරයේ දිය අගල් කපා දේපළ සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කරන ලද්දේද යන්න විමසන ලද නමුත් අවස්ථා ගණනාවක් ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ සංස්ථාව විසින් එවැනි සංවර්ධනය කිරීමක් නොකළ බව ප්‍රකාශ කිරීම මෙම ගැටළුව මුල් අවස්ථාවේ විසඳීමට තිබූ හැකියාව අවහිර වීමට හේතුවක් වී ඇති බව පැහැදිලිවම පෙනී යයි. එහෙත් 2024.02.15 දින ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධන කිරීමේ සංස්ථාවේ සාමාන්‍යාධිකාරී, ඉංජිනේරු, ශ්‍රීමතී සේනාධීර මහත්මිය විසින් තම අංක : LA/209/4/VOL VII යටතේ නිකුත් කළ ලිපියක් මඟින් දන්වා ඇත්තේ 2013 වසරේ දී මෙම දේපළ තුළ ඇළ මාර්ග කැපීම ආරම්භ කළ බවය. එකී සංස්ථාවේ සභාපතිතුමා සමඟ පැවති සාකච්ඡාවකට අනුව කරුණු අනාවරණය කරගත් පසු මායිම් ඇළ මාර්ග කැපීමේ කටයුතු 2013 වසරේ සිට ආරම්භ කරන ලද බව ද ඉහත කී පිඹුරේ 51 දරණ කොටස තුළින් ඇළ මාර්ග කැපීම ආරම්භ කළ බව ද ප්‍රදේශවාසීන් විසින් සිදු කරන ලද උද්දේශන හේතුවෙන් එය අතරමග නතර කරන ලද නමුත් 2014 වසරේදී නැවත එකී බිම් කොටසේ ඇළ මාර්ග කැපීම සිදු කරන ලද බව පැහැදිලිව පෙන්වා දී තිබේ. එකී ලිඛිත ලේඛනය මෙම පැමිණිල්ලේ කරුණු තහවුරු කරන ප්‍රධානතම සාක්ෂියක් වශයෙන් පිළිගත හැකි අතර තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළට අදාළ තක්සේරුව පිළිබඳ තීරණය කිරීමට අදාළ අභියාචනා වෙත අවධානය යොමු කිරීමට කරන ලද විමසීම් වලදී ඉඩම් ගොඩකිරීමේ

සංස්ථාව එකී නිවැරදි කරුණු ප්‍රකාශ කිරීමට නිවැරදි අවස්ථාවේ කටයුතු කර නොමැති බව පෙනී යන අතර එය මෙම ගැටළුව නිරාකරණය කර ගැනීමට නොහැකි වීමට ප්‍රධාන හේතුව බව නිරීක්ෂණ වේ.

ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 460 වෙනි අධිකාරිය අනුව එහි vi වන පරිච්ඡේදයේ වන්දි තක්සේරු කිරීම පිළිබඳ නීති තත්ත්වය යටතේ 45 (1) වගන්තිය අනුව දක්වා ඇත්තේ තම දේපළක් කැමැත්තෙන් විකුණන අයෙකු හට එකී දේපළ ප්‍රසිද්ධ වෙළෙඳපොළේ විකුණනු ලැබුවහොත් ලබාගැනීමට හැකිවන මුදල වෙළඳ මිල ලෙස තීරණය කළයුතු බව ද වන්දි මුදල් තක්සේරු කිරීමේදී එකී පනතේ 46 (1) වගන්තිය අනුගමනය කළයුතු බවය. ඒ අනුව 46(1) (ආ) වගන්තියෙන් දක්වා ඇත්තේ, වන්දි මුදල ඒ ඉඩම අත්කර ගැනීම සඳහා වන විට ඉඩමේ වෙළඳ මිල පදනම් කරගතයුතු බවය. පැමිණිලිකරුවන් විසින් දක්වා ඇත්තේ මෙම දේපළෙහි වර්තමාන මිල එක් පර්චසයක් සඳහා මිලියන් 10ක පමණ වෙළඳපල වටිනාකම ඇතත් එකී දේපළ 2017 වසරේදී අත්පත් කර ගන්නා අවස්ථාවේදී පැවති මිල සලකා බලා පර්චසයක් සඳහා මිලියන 4ක පමණ වන්දි මුදලක් පැමිණිලිකරුවන්ට ලබාදෙන ලෙස ද එම ඉල්ලීම 2017.11.22 දින ලිඛිතව ඉල්ලීමක් ලෙස සිදු කර ඇති බවය.

ඒ අනුව ඉහත ආකාරයට නිරීක්ෂණය වන කරුණු අනුව නිගමනය කළහැකි වන්නේ වගඋත්තරකරුවන් විසින් මෙම දේපළ අත්කර ගැනීමෙන් පසු භුක්තිය භාර ගැනීමට පෙර ඇළ මාර්ග සකස් කර සංවර්ධන කටයුතු කර ඇති බව ද එකී සංවර්ධන කටයුතු කර ඇති බව පැමිණිලිකරුවන් ඉදිරිපත් කරන ලද ඡායාරූප, වීඩියෝ සාක්ෂි, සහ එම අවස්ථාවේ ප්‍රසිද්ධ මාධ්‍ය මගින් ප්‍රචාරය වූ ප්‍රවෘත්ති ද ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ සාමාන්‍යාධිකාරී, ඉංජිනේරු, ශ්‍රීමතී සේනාධීර මහත්මිය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති 2024.02.15 දිනැති තම අංක : LA/209/4/VOL VII දරණ ලේඛනය අනුව ද තහවුරු වන බවය.

මෙහිදී පැන නගින ගැටළු දෙකකි,

- I. අදාළ තක්සේරුව කර ඇත්තේ ගොඩ ඉඩමක් ලෙස සලකා ද නැතහොත් කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස සලකා ද යන්න.
- II. පවරා ගන්නා අවස්ථාවේ තිබූ ගොඩ ඉඩම රජය විසින් ඇළ මාර්ග යොදා සංවර්ධනය කිරීම නිසා තක්සේරු කරන අවස්ථාවේ එය කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස සලකා තිබේද යන්න.

මෙම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු විමසීමේදී පැමිණිලිකරු හා වගඋත්තරකරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති ලේඛන හා කරුණු අනුව කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස සලකා තක්සේරු කර ඇති බව පැහැදිලි වේ. එහෙත් එකී ඉඩම් කොටස ගොඩ ඉඩමක් බව ඒ සඳහා බලධාරී ආයතනය වන ගොවිජන සේවා කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් සහතික කොට ඇත. එකී තක්සේරුවට ආසන්න ඉඩමක් ගොඩ ඉඩමක් ලෙස තක්සේරු කිරීම මත (අදාළ 9681 දරණ පිඹුරේ කැබලි අංක 33) පර්චසයක් රුපියල් 1,350,000 ලෙස තක්සේරු කර ඇති බවද අනාවරණය වේ.

දෙවන ප්‍රශ්නය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී පෙනී යන්නේ තක්සේරු නිලධාරීන් ඇළ මාර්ග සංවර්ධනය කළ පසු ඉඩමේ ස්වභාවය අනුව කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස තක්සේරු කර ඇති බවත්; රජය වෙත පවරා ගැනීමෙන් පසුව එකී සංවර්ධන කටයුතු සිදු කළ නිසා මෙම ගොඩ ඉඩම කුඹුරු ඉඩමක් ලෙස පෙනී ගොස් ඇති බවද ඉඩමේ ස්වභාවය පිළිබඳ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මුල් අවස්ථාවේ සිට ඒ පිළිබඳ විමසීම් කර තිබුණද ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව විසින් එය නිසි අවස්ථාවේ ඉදිරිපත් කර තිබී නැති අතර පසුව ඒ සම්බන්ධව පහත්බිම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය

කිරීමේ සංස්ථාව විසින් අදාළ ඉඩම් කොටස තක්සේරු කිරීමට ප්‍රථම එම ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇති බව ලිඛිතව 2024.02.15 දිනැති එම සංස්ථාවේ සාමාන්‍යාධිකාරී, ඉංජිනේරු, ශ්‍රීමතී සේනාධීර මහත්මියගේ අංක : LA/209/4/VOL VII දරණ ලිපිය මඟින් පිළිගෙන ඇත.

මේ අනුව, වගඋත්තරකරුවන් විසින් නිසි පටිපාටිය හා ක්‍රමවේද අනුගමනය නොකිරීම, නිත්‍යානුකූල ක්‍රියා මාර්ග අනුව කටයුතු නොකිරීම ආදී කරුණු මත පැමිණිලිකරු අගතියකට පත්වීමත් ඒ මඟින් ඔහුට විශාල මූල්‍යාමය පාඩුවක් සිදුව ඇති බවත් අනාවරණය වේ. එබැවින් පැමිණිලිකරුට ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12(1) ව්‍යවස්ථාව මඟින් තහවුරු කර ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම වගඋත්තරකරුවන් විසින් එක්ව හෝ වෙන් වෙන්ව කටයුතු කර තිබීම මඟින් උල්ලංඝනය වී ඇති බව නිගමනය කරමු.

ඒ අනුව තවදුරටත් වගඋත්තරකරුවන් විසින් එක්ව හා/හෝ වෙන් වෙන්ව කටයුතු කරමින් ගන්නා ලද පරිපාලන හා විධායක ක්‍රියාවන් හේතුවෙන් පැමිණිලිකරුගේ මූලික අයිතිවාසිකම් අවස්ථා කිහිපයකදීම උල්ලංඝනය වන ආකාරයට වගඋත්තරකරුවන් කටයුතු කර ඇති බව මින් නිගමනය කරමු. එකී අයුක්ති සහගත තත්ත්වයක් ඇති වන බව හේතු සහිතව පැමිණිලිකරු විසින් වගඋත්තරකරුවන් වෙත අභියාචනය කරමින් කියා සිටින ලද කරුණු වෙත නිසි අවධානය යොමු නොකිරීමෙන් හා එකී අභියාචනා වෙත යුක්ති සහගත සවන්දීමක් නොකිරීමෙන් ද වගඋත්තරකරුවන් විසින් නිවැරදි තොරතුරු නියමිත අවස්ථාවේ සලකා බලා පියවර ගෙන නොතිබීමෙන් ද පැමිණිලිකරුගේ මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වන ආකාරයට කටයුතු කර ඇති බව තවදුරටත් නිගමනය කරන අතර එය 1978 නව ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12(1) ව්‍යවස්ථාව උල්ලංඝනය කිරීමක් බව නිරීක්ෂණය වේ. ඒ අනුව වගඋත්තරකරුවන් විසින් පැමිණිලිකරුවන්ගේ මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කර ඇති බව නිගමනය කරමු.

නිර්දේශය :

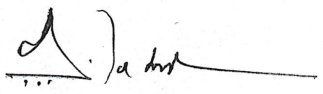
- 01. පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ ගොඩ ඉඩම් බවට ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් සහ ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පැවති සුපරීක්ෂණ කමිටුව විසින් කරන ලද තීරණය ප්‍රකාරව මහ කොළඹ ගංවතුර පාලනය කිරීමේ සහ පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ නිලධාරී වෙත එනම්, 01 වන වගඋත්තරකරු විසින් 2017 වසරේ දී රජය වෙනුවෙන් ඉඩම්වල භුක්තිය භාර ගන්නා ලද අවස්ථාවේ ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 17 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පර්චසයක් සඳහා මිලියන 04ක් ලෙස දක්වා පැමිණිලිකරුවන් විසින් 2017.11.22 දින ඉල්ලා ඇති වන්දි මුදලට සීමා කර වන්දි මුදල ප්‍රදානය කළ යුතු බවද,
- 02. පැමිණිලිකරුවන්ගේ දේපළ අත්පත් කරගත් දින සිට වන්දි ගෙවීමේ දිනය දක්වා හිමිවිය යුතු නෛතික පොලිය ; ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 35 වගන්තිය ප්‍රකාරව හෝ නෛතික පොලිය ගණනය කිරීමට අදාළව ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ පනතේ වෙනත් විධිවිධාන හෝ ඊට අදාළව එකී පනතේ සංශෝධනවලට යටත්ව ගණනය කර ගෙවීමට පියවරගත යුතු බව ද වේ.

තවද මෙම සහනය අදාළ වන්නේ මෙම උපලේඛනගත දේපළවලට අදාළව සර්වේ ජනරාල් විසින් මැන සාදන ලද හෝ 9681 දරණ පිඹුරේ කැබලි අංක : 42, 41, 40, 38, 39, 10 දරණ බිම් කොටස් වලට අදාළව ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ පැමිණිලි ගොනු කර සහන ඉල්ලා ඉදිරිපත් වූ

පාර්ශවයන්ට පමණක් බවට ද දන්වා සිටිමු. එම ඉඩම් වලින් අංක 36 දරණ ඉඩම් කොටසට හිමිකම් කියනු ලබන කනගායම් සන්නිරකුමාර් යන අය විසින් මෙම කොමිසමට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කර නොමැති බව ද වැඩිදුරටත් වාර්තා කරමු.

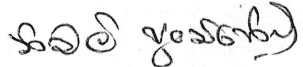
2025. 11. 30 වන දිනට පෙර මෙකී නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර ඒ සම්බන්ධ වාර්තාවක් කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබීමට සලස්වන ලෙස 1996 අංක 21 දරණ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව පනතේ 15 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව වගඋත්තරකරුවන් වෙත නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

එසේම එකී නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක වීම හෝ නොවීම සම්බන්ධව පැමිණිලිකරු විසින් ද ඉහත දින සිට සතියක කාලයක් තුළ කොමිෂන් සභාවට දැනුම්දීමට කටයුතු කළයුතු අතර එදිනට පෙර අදාළ දැනුම්දීම සිදු නොකරන්නේ නම් පසුව ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම් සම්බන්ධයෙන් සලකා නොබලන බව ද වැඩිදුරටත් දන්වමු.

එල්.ටී.බී.දෙනිදෙණිය,
සභාපති/නිවසු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරු,
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව.

දි/-R/A

නිමල් ජී.පුංචිසේවා,
කොමසාරිස්,
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව.

විනිසුරු එල්.ටී.බී.දෙනිදෙණිය
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරු (විශ්‍රාමික)
සභාපති
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව

නිමල් ජී. පුංචිසේවා
ජ්‍යෙෂ්ඨ නීතිඥ
කොමසාරිස්
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව

පිටපත:- අමාත්‍යතුමා,
ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය,
“මිහිකක මැදුර,
ඉඩම් මහලේකම් කාර්යාලය,
අංක 1200/6, රජමල්වත්ත පාර,
බත්තරමුල්ල.

- කා.දැ.ගැ.පි.